

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ประเด็น ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแจงแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. เชิงปริมาณ

๑) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน ๑,๔๘๐ คน^๑

^๑ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ, แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔), (ลำพูน: กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลตำบลป่าซาง, ๒๕๕๙), หน้า ๖.

๒) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๒.๑) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane^๒ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓๓๓ ตัวอย่าง

๒.๒) ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane^๒ เป็นการกำหนดขนาด/จำนวนตัวอย่างในกรณีที่สามารถรู้จำนวนหรือเชิงปริมาณประชากร คือผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน ๑,๙๘๐ คน การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) ได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (Allowable error 0.05)

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad n &= \frac{1,980}{1 + 1,980 (0.05)^2} \\ &= \frac{1,980}{1 + 4.95} = \frac{1,980}{5.95} \end{aligned}$$

$$\text{ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน } n = 333 \text{ คน}$$

๒.๓) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วน

๒.๔) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

^๒ สุวริย์ ศิริโกการภิมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙ - ๑๓๐.

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามหมู่บ้าน

ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ ๑ ต.ป่าซาง	๔๖๑	๗๗
หมู่ ๒ ต.ป่าซาง	๒๑๕	๓๖
หมู่ ๓ ต.ป่าซาง	๒๕๖	๔๓
หมู่ ๔ ต.ป่าซาง	๒๑๗	๓๖
หมู่ ๕ ต.ป่าซาง	๑๑๗	๒๐
หมู่ ๑ ต.ปากบ่อง	๒๘๕	๔๘
หมู่ ๒ ต.ปากบ่อง	๗๕	๑๓
หมู่ ๓ ต.ปากบ่อง	๖๔	๑๑
หมู่ ๔ ต.ปากบ่อง	๑๒๓	๒๐
หมู่ ๕ ต.ปากบ่อง	๑๖๗	๒๘
รวม	๑๙๘๐	๓๓๓

ข. เชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้จำนวน ๘ คน ประกอบด้วย

๑) พระครูไพศาลปริยัติกิจ	เจ้าคณะตำบลป่าซาง
๒) นายถวิล ถาน้อย	ปลัดเทศบาลตำบลป่าซาง
๓) นายวิทยา วังธิยอง	ประธานสภาเทศบาลตำบลป่าซาง
๔) นางจันทร์ศรี มุละวงศ์	ผู้อำนวยการสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี ตำบลป่าซาง
๕) นางสุกัญญา มาลา	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลป่าซาง
๖) นางสุทิน เนตรคำยวง	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคมเทศบาลตำบลป่าซาง
๗) นางรวีวรรณ นาคสวัสดิ์	ประธานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุตำบลป่าซาง
๘) นายสุนทร ปัญญาธรรม	ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลป่าซาง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑.๑) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จากแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๑.๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๑.๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๑.๔) สร้างเครื่องมือ

๑.๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๑.๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๑.๗) ปรับปรุงแก้ไข

๑.๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักภavana ๔ ในการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ที่พักอาศัย สุขภาพ การออกกำลังกาย และกิจกรรมทางศาสนาที่ปฏิบัติ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วยหลักภาวนา ๔ ได้แก่ ๑) กายภาวนา ๒) ศีลภาวนา ๓) จิตภาวนา และ ๔) ปัญญาภาวนา

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับคือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนนดังนี้

- ๕ หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก
- ๓ หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

๓) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๓.๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน ประกอบด้วย

(๑) พระครูภานุโสภิต วิ. ดร. ตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

(๒) พระมหาไกรสร โชติปัญโญ ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนงานวิจัยพุทธศาสตร์ ทรัพยากร มหาววิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

(๓) ดร.ศรีธเน นันดาลิต ตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

(๔) ดร.สามารถ บุญรัตน์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

(๕) ดร.บุศรา โพธิสุข ตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๕ ถึง ๑.๐ ข้อที่ใช้ค่าไม่เหมาะสมทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๙๙๐

๓.๓) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) แก่บุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือเทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน ๓๐ ตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)^๓ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๙๗

๓.๔) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

ข. เชิงคุณภาพ

ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรม การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑.๑) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จากแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล ป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๑.๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๑.๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๑.๔) สร้างเครื่องมือ

^๓ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทฐานพัลลขซึ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๑.๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจนแล้วเสร็จ

๑.๖) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักภavana ๔ ในการพัฒนาพฤติกรรมดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๓) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๓.๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๓.๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๕ ถึง ๑.๐ ข้อที่ใช้ค่าไม่เหมาะสมทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๓.๓) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

ก. เชิงปริมาณ

๑) รวบรวมเอกสาร ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขต เทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๒) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงกำนันและผู้ใหญ่บ้านเทศบาลตำบลป่าซาง เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านในเทศบาลตำบล ป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือผู้สูงอายุ ในเทศบาลตำบลป่าซาง ทั้งหมด ๑๐ หมู่บ้าน จำนวน ๓๓๓ คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำ แบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยวิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึก โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) รวบรวมเอกสาร ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขต เทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๒) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และขอหนังสืออนุญาตเก็บสัมภาษณ์ ถึงผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์

๓) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. เชิงปริมาณ

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

๑.๑) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบ แบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละ ข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๑.๒) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อ การวิจัยทางสังคมศาสตร์

๑.๓) การวิเคราะห์ข้อมูล

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ที่พักอาศัย สุขภาพ การออกกำลังกาย และกิจกรรมทางศาสนาที่ปฏิบัติ

(๒) ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๔.๕๐ – ๕.๐๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๓.๕๐ – ๔.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๒.๕๐ – ๓.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๑.๕๐ – ๒.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๑.๐๐ – ๑.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

๑.๔) การเปรียบเทียบการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ที่พักอาศัย สุขภาพ การออกกำลังกาย และกิจกรรมทางศาสนาที่ปฏิบัติ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่า (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference :LSD)

๑.๕) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเชิงพุทธของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Question) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่

ข. เชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)